

Heves jelenetek az amerikai szenátusban.

Bern, február 28. A Petit Parisien washingtoni tudósítója jelenti kábeltávíráttal, hogy a szenátus vitája eddig ismeretlen hőfokra emelkedett. A demokraták a szombati ülésen kétségbe vonták azoknak az indító okoknak az őszinteségét, amely a köztársaságiakat obstrukcióra készítette. Kiféltzik ebből, milyen nagy fokra emelkedett a két kamarában a szenvedelem.

Lodge szenátor azzal a nyilatkozatával, amelyben kimondta, hogy az elnök az egész kongresszust maga mögött találja, ha cselekedni fog, de elveszti a bizalmát, ha nem cselekszik: világosan kifejtette a republikánus párt álláspontját, de egyszersmind fölshabadította a szenvedelmeket is. Az izgatottság a paroxizmusig fokozódott, amikor Lodge szenátornak Wilson ellen mondott támadó beszéde után Fall republikánus szenátor fölolvasta azt a javaslatot, amely az elnököt meghatalmazza az Unio hadierejének az amerikai élet és amerikai vagyon védelmére való felhasználására.

Genf, február 28. A Newyork Herald párisi kiadása szerint a szenátus legutolsó ülésén Washingtonban nagyon heves és viharos jelenetek folytak le, míg Lodge szenátor kijelentette, hogy a köztársaságiak nem támogatják tovább Wilsont, ha az elnök nem szánja el magát az erélyes cselekvésre, a demokraták olyan indítványokat nyújtottak be, amelyek minden, Európába való élelmszerkivitelnek az eltiltását követelték. Ezeket az indítványokat heves vita után elvetették.

Agitáció Oroszországban a háboru befejezéséért.

Berlin, február 28. A Russkoje Znamije, a legszélsőbb reakció lapja megállapítja, hogy Oroszországban tulajdonképpen már csak a hadseregszállítókat és a bürokráciát érdekli a további háboru, ellenben a liberálisok és a mérsékeltbb pártok is élénk agitációt fejtenek ki a háborunak lehető leggyorsabb befejezése iránt, mert folytatása csak nyomorúságot okoz.

Az orosz munkások nem dolgoznak.

Stockholm, február 28. Az orosz lapok szerint a munkások hadipari bizottság munkás-képviselőinek letartóztatása miatt való tiltakozásul passzív rezisztenciát határoztak el és pedig olyanformán, hogy a gyárakban mindennap egy sereg munkás nem jelenik meg.

Pétervárott kihirdették az ostromállapotot.

Stockholm, február 28. A Stockholms Tidningen értesülése szerint ma, a дума megnyitása napján Pétervárott kihirdették az ostromállapotot. Chabalov tábornok, Pétervár katonai parancsnoka, felhívást bocsátott ki, melyben közölte, hogy a tüntetések megakadályozása végett kihirdeti az ostromállapotot és értesíti a lakosságot, hogy minden zavargást, vagy a hatóságokkal való szembehelyezkedést azonnal fegyveres erővel fogják megtorolni.

Viharos ülés a Házban.

— Gróf Tisza István nagy beszéde. — Vita a nemzetiségi kérdésről. —

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

A képviselőház szerdai ülését délután negyednégykor nyitotta meg Szász Károly alelnök. Az elnöki előterjesztések után folytatták a miniszterelnöki jelentés tárgyalását. Sigiescu József volt az első felszólaló, aki a nemzetiségi kérdéssel foglalkozik. A napokban szó volt egy mérsékelt nemzetiségi párt alakításáról. Az ilyen gondolat politikai abszurdum. Se célja, sem értelme nincsen. A románság helyezkedjék el a meglevő pártok keretein belül. Most egy új verszerződés jött létre egyenjogosítás és kölcsönös megértés alapján. A háboru igazolta a magyar pártok között elhelyezkedett románok politikáját, amely igyekezett az állam nemzeti jellegének megóvása mellett, az itt lakó románság jogos érdekeit a magyar nemzet céljaival összhangzásba hozni.

Foglalkozik Schmiedt Károly legutóbbi beszédével. A visszatérő románok ügyét meg kell vizsgálni és a bűnösöket halállal kell büntetni. Rátér ezután arra, hogy 20.000 dezertorról van szó. Sajnálja, ha ez igaz. De dezertorok a háboru alatt mindig voltak. Helyteleníti, hogy hazafiassági rendfokozatokat létesítenek nemzetiségek között. A románok minden esetre jobb fokozatba jutnak, mint a szászok. A kormány sujtson le a hazaárulókra, de védje meg a tisztességes románságot. (Helyeslés.)

(A miniszterelnök beszéde.)

Gróf Tisza István miniszterelnök azt hiszi, hogy pártkülönbség nélkül örömmel tölt el mindenkit az a hazafias nyilatkozat, amely itt elhangzott. A nyilatkozat precizitása kelthet különös örömet és azt hiszi, hogy a románok a magyar hazában nemcsak jogi, hanem testvéri érzületet is keresnek. Akkor minden pártalakítási szándékot félretéve egyszerűen fogadják el a magyar tételes törvényt, a magyar alkotmányt és helyezkedjenek el a meglevő pártok keretei között.

Sajnálja, hogy Sigiescu a románságot és szászságot szembeállította. A mai időben fontos, hogy teljes harmoniában, első sorban a győzelemért küzdjünk. Foglalkozik Schmiedt minapi beszédének ama részével, hogy vajon kellő előkészületek után fel lehetett volna-e tartóztatni az oláhokat. A betört hadseregnek 4—5 hét kellett ahhoz, hogy 70—80 kilométerre benyomuljon. Viszont ennyi idő kellett nekünk a kellő haderő összegyűjtésére. Augusztus végén kezdtük ezt meg és szeptemberben jutottunk abba a helyzetbe, hogy megkezdjük a románok kiverését. Nemcsak a székelyek, hanem a hazai románajku nemzetiségűek is kérték, hogy vigyék őket az oláhok ellen. Sajnos megtörtént, hogy egyesek érintkezést kerestek az ellenséggel. Ezek névsorát igyekeztünk összeállítani és minden esetben lelkiismeretesen megállapítani a tényállást. Súlyos hiba lenne a büntetleneket sujtani, de hasonló hiba lenne a bűnösöket büntetlenül hagyni. Sajnos le kell vonni a következtetést az erdélyi román intelligenciáról; nem találtuk ezt az elemet olyan megbízhatónak, mint ahogyan várható volt. A megtorlás

módjával nem kell élni, mint ezt a tulajdonon kívánják, hanem a hazai románság érzelmi világát közelebb kell hozni a mienkhez és biztosítani kell az állam hatékony befolyását. Véleménykülönbség lehet közte és a baloldal között, de a főszempontra nézve magyar és magyar ember között nincs különbség.

Tiltakozik Andrassy minapi beszédében kifejezésre juttatott azon feltevés ellen, mintha a kormány a nemzet nagy kérdéseinek bármelyikénél pártpolitikai szempontoktól vezettetné magát. A horvát kérdésben a legrosszabb szolgálatot az az irány tette, amely a horvát-szerb koalíciót hatalomra engedte jutni.

A Romániába való betörés ügyében Pallavicini uraságoktól levett valótlanúságokkal állott elő. Gróf Majláth püspök is könnyű hittel beszélt 8000 gyermek pusztulásáról, amikor csak pár gyermek halt el. Az összeférhetlenségi kérdésben az álláspontja a legszigorubb mindenkivel szemben.

A központokat a háboru után nem tartja fent, a kényszer-rendszabályokból csak annyit, amennyi okvetlen szükséges. Kijelenti, hogy sem a Haditermény, sem más társaság jövedelméből pártcélokra egy fillér se jut. A jövő aratásig el vagyunk látva, készleteink elegendők, bizonyos azonban, hogy addig önmegtartóztatás és a közönség fegyelmessége szükséges. Az ipari maksimalizálásnál vigyázni kell, mert egyes cikkek termelése s behozatala egyszerűen megszűnik.

Szterényi beszéde arra alkalmas, hogy Ausztriában és Németországban ugynevezett magyar bőséget higgyenek, holott nálunk bőség nincs, mégis Ausztria és Németországgal szemben megteesszük kötelességünket. A belpolitikai kérdésekben nem ért egyet Andrassyval. Ha Andrassy parlamenti békét akar, miért tört ellene. A koncentrációs politikának nem híve. Tiltakozik az ellen, hogy az osztrák kormányalakulást úgy hirdették, mint a magyarellen es erők egyesítését. Híve a demokratikus politikának. Földet és egzisztenciát, boldogulást kell adni a népnek. Jogokat is, de amíg a jogok előfeltételei nincsenek meg, könnyelműség lenne jogokat adni. (Helyeslés a jobboldalon.)

(Kitör a vihar.)

Örgróf Pallavicini György személyes kérdésben szólal fel. Kijelenti, hogy amióta a fronton van, lemondott minden tantiémjéről a hadbavonult tisztviselők családjainak a javára. Hajlandó minden ilyen jövedelmét ezrede rokkantjainak felajánlani, ha a munkapártban követik példáját. Második proposícióként hajlandó lemondani minden olyan viszonyról, amely közte és a Hitelbank közt van, ha a miniszterelnök szintén lemond minden olyan viszonyról, amely közte és a Hitelbank között van.

Gróf Tisza István Pallavicini célzását illetőleg kijelenti, hogy birtokának nagy részét egy kender- és lenipari társaság vette át, amely összeköttetésben áll a Hitelbankkal. Ha erre akart Pallavicini utalni, az oly izléstelenység, amellyel nem kíván foglalkozni.

Erre a kijelentésre a baloldalon óriási